

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție,
Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată *„Lege privind stimularea înființării de creșe și grădinițe private”*, inițiată de doamnele deputat Mihaela Stoica și Claudia Boghicevici– PD-L (Bp. 781/2010).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare, după cum rezultă din conținutul art. 1 *„o serie de facilități de natură fiscală în vederea încurajării și susținerii inițiativelor private cu privire la înființarea de creșe și grădinițe”*.

Potrivit *Expunerii de motive*, avantajele de natură fiscală preconizate *„pot constitui stimulente pentru cei care, prin investițiile realizate prin înființarea de creșe și/sau grădinițe, vin în sprijinul părinților, dar și a creșterii și educației copiilor în societatea românească”*.

II. Observații

1. Precizăm că, în prezent, există cadrul legal care reglementează măsurile cuprinse în propunerea legislativă, respectiv:

- *Legea nr. 263/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor, cu modificările și completările ulterioare*, prin care s-a reglementat modul de înființare, organizare, funcționare și finanțare al creșelor atât din sistemul public, cât și din sistemul privat;

- *Legea învățământului nr.84/1995, cu modificările și completările ulterioare, republicată.*

- *Legea educației naționale nr. 1/2011.*

Astfel, noua *Lege a educației naționale*, în acord cu politicile publice promovate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului prin *Strategia națională privind educația timpurie*, conține o serie de prevederi privind educația timpurie, respectiv educația și îngrijirea copiilor cu vârste între 0-3 ani și 3-6 ani, cuprinși în grădinițe și creșe.

Astfel, art. 27 alin. (1) și (2) din această lege prevăd că:

„(1) *Educația antepreșcolară se organizează în creșe și, după caz, în grădinițe și în centre de zi.*

(2) *Organizarea unităților de educație timpurie antepreșcolară, conținutul educativ, standardele de calitate și metodologia de organizare ale acestora se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în termen de maximum 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi”.*

Totodată, **alineatul (4) al aceluiași articol** prevede următoarele:

„*Tipurile și modalitățile de finanțare a serviciilor de educație timpurie antepreșcolară se reglementează prin hotărâre a Guvernului, în termen de maximum 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi. Finanțarea din resurse publice se poate acorda numai furnizorilor de servicii de educație timpurie acreditați, de stat sau privați.*”

2. În ceea ce privește prevederile propunerii legislative referitoare la cota redusă de TVA, precizăm următoarele:

Cotele reduse ale taxei pe valoarea adăugată (TVA) aplicabile în România sunt stabilite cu respectarea principiilor *Directivei 2006/112/CE privind sistemul comun al TVA, cu modificările și completările ulterioare*,

care reprezintă componenta principală a acquis-ului comunitar în domeniul TVA.

La art. 98 alin. (2) din Directivă se prevede că statele membre vor aplica o cotă redusă de TVA numai livrărilor de bunuri și prestărilor de servicii prevăzute în Anexa III a acestei Directive, dar nu se instituie obligația statelor membre de a aplica o cotă redusă a TVA pentru toate aceste categorii de bunuri și servicii. Conform principiului subsidiarității, fiecare stat membru este liber să aleagă din Anexa III a *Directivei 2006/112/CEE, cu modificările și completările ulterioare*, în funcție de criteriile sale economice, politice și sociale, bunurile și serviciile pentru a căror livrare/prestare dorește să aplice cota redusă de TVA.

În acest context, menționăm că România aplică o cotă redusă de TVA de 9% pentru mai multe categorii de bunuri și servicii prevăzute la art.140 alin.(2) din *Codul fiscal*, precum și o cotă redusă de TVA de 5% pentru livrarile de locuințe ca parte a politicii sociale.

Precizăm că, în conformitate cu Anexa III la *Directiva 2006/112/CEE, cu modificările și completările ulterioare*, statele membre pot aplica o cotă redusă de TVA pentru construirea, renovarea și transformarea locuințelor, ca parte a politicii sociale.

Având în vedere că lucrările de construcții, modernizare, extindere, precum și dotările necesare înființării și functionării creșelor și grădinițelor nu se încadrează în categoria lucrărilor de construcții, renovare și modernizare a locuințelor, ca parte a politicii sociale prevăzute la Anexa III la *Directiva 2006/112/CEE, cu modificările și completările ulterioare*, aplicarea cotei reduse a TVA de 5% pentru lucrările de această natură ar însemna o încălcare a acquis-ului comunitar în domeniul TVA și ar putea conduce la declanșarea de către Comisia Europeană a procedurii de infringement.

3. În ceea ce privește prevederile referitoare la *ajutorul de stat* din propunerea legislativă:

Având în vedere că propunerea legislativă are ca obiectiv stimularea realizării investițiilor care constau în construirea de creșe/grădinițe, aceasta trebuie să respecte criteriile și condițiile privind ajutorul regional prevăzute în *Regulamentul CE nr.800/2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună* în aplicarea art.87 și 88 din *Tratatul CE* (Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare).

Astfel, acordarea ajutoarelor de stat se poate face numai în condițiile elaborării unei scheme de ajutor de stat care trebuie să conțină criterii și condiții de eligibilitate în conformitate cu regulamentul comunitar menționat. Schema de ajutor de stat trebuie să prevadă cel puțin următoarele elemente:

- durata de valabilitate a schemei de ajutor de stat; *Regulamentul CE nr.800/2008* este valabil până în anul 2013, ceea ce implică faptul că durata schemei trebuie să aibă aceeași valabilitate;
- bugetul maxim al schemei de ajutor de stat; numărul estimat de beneficiari ai schemei de ajutor de stat;
- stabilirea cheltuielilor eligibile aferente realizării investiției;
- modalități de verificare și control.

Precizăm că, în general, ajutorul de stat sub forma facilităților fiscale este considerat netransparent, respectiv dificil de cuantificat ex-ante (de exemplu: impozitul pe profit nu se poate calcula ex-ante, deoarece nu se poate stabili anticipat profitul care urmează să se realizeze de către o creșă/grădiniță). Totodată, pentru a fi considerate transparente, ajutoarele de stat trebuie să fie acordate pe o perioadă limitată în timp, iar în **art.4** din propunerea legislativă nu este specificată nicio perioadă de acordare a facilităților.

De asemenea, este necesar să fie stabilită o *autoritate responsabilă* cu monitorizarea aplicării unitare a prevederilor schemei de ajutor de stat, respectiv:

- verificarea realizării investițiilor constând în construirea de creșe și grădinițe;
- stabilirea cuantumului ajutorului de stat pe beneficiar;
- colectarea datelor de la furnizorii de ajutor de stat referitoare la cuantumul facilităților acordate pentru fiecare societate.

4. Referitor la dispoziția **art. 12 lit. a)** din inițiativa legislativă, menționăm că, potrivit legislației în vigoare, standardele de cost în domeniul protecției sociale se elaborează de către Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, iar cele pentru învățământul preșcolar de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

De asemenea, standardele de cost pentru investiții constând în construcții, reabilitări, modernizări și extinderi clădiri sau spații cu destinația creșă/grădiniță se elaborează de către Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului care dispune de expertiza necesară în domeniu.

5. Având în vedere contextul bugetar-financiar actual, potrivit prevederilor art.13 din *Legea responsabilității fiscale nr.69/2010*, ținând seama de faptul că propunerea legislativă atrage micșorarea veniturilor bugetare, inițiatorii trebuie să elaboreze și să prezinte fișa financiară a acestei propuneri și să respecte, totodată, prevederile art.15 din *Legea privind finanțele publice nr.500/2002, cu modificările și completările ulterioare*, care impun ca propunerea care atrage micșorarea veniturilor bugetare să fie însoțită de măsuri de compensare a impactului financiar negativ creat.

De asemenea, menționăm că acordarea acestor scutiri ar însemna încălcarea unuia dintre principiile promovate prin Codul fiscal, și anume, *neutralitatea* măsurilor fiscale în raport cu diferitele categorii de investitori și capitaluri (public sau privat) cu forma de proprietate, impunându-se ca facilitățile fiscale să se adreseze tuturor contribuabililor indiferent de natura capitalului.

Totodată, menționăm că, pentru susținerea învățământului preșcolar, este în vigoare *scutirea de la plata impozitului pe profitul reinvestit în domeniul menționat*, pentru societățile comerciale care înființează grădinițe. În acest context și având în vedere că inițiativa legislativă prevede același scop și aceeași modalitate de stimulare utilizată conform prevederilor legale actuale (scutire la plata impozitului pe profitul reinvestit), ar fi trebuit ca propunerea legislativă fie să abroge dispozițiile legale în vigoare, fie să cuprindă opțiunea fermă a contribuabililor pentru una din facilitățile promovate de cele două prevederi legale, pentru a nu crea dificultăți și interpretări în aplicare, datorită cerințelor legale diferite privind eligibilitatea investițiilor.

6. Apreciem că propunerea legislativă ar trebui să conțină prevederi referitoare la data intrării în vigoare a actului normativ care să fie compatibilă cu modalitatea de calcul și declarare a impozitului pe profit (ex. început de an fiscal/ trimestru).

7. În ceea ce privește acordarea de scutiri de la plata impozitelor locale pe clădiri și terenuri cu destinația creșă/grădiniță pe tot timpul funcționării acestora, așa cum se prevede în propunerea legislativă, considerăm că ar trebui consultate și structurile asociative ale autorităților administrației publice locale, întrucât inițiativa legislativă conține măsuri care influențează veniturile bugetelor locale.

De asemenea, se impunea respectarea prevederilor *Legii nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată*, conform cărora reglementările având același obiect se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ în vederea evitării paralelismelor legislative.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator Mircea Dan GEOANĂ
Președintele Senatului